Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XC. Ч. 173. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 13-го ВЕРЕСНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 13, 1983 No. 173. VOL. XC.

Проф. Петро Потічний очолив Об'єднання Колишніх Вояків УПА

Глен Спей, Н.Й. (М.Л.). — У днях 3-го і 4-го вересня ц.р., відбувся на оселі „Верховина" 13-ий делеґатський з'їзд Об'єднання Колищніх Вояків УПА ЗСА і Канади.

З'їздом, у якому взяло участь 45 делегатів і 17 гостей, проводила президія у складі: Модест Ріпецький, голова; Михайло Бохно і Микола Чуйко, секретарі.

На слідуючу трирічну каденцію вибрано керівні органи: Петро Потічний, голова; Ярослав Струтинський, Володимир Дашко і Михайло Березинський, заступники; Марія Ріпецька і Михайло Федак, секретарі; Іван Дмитрик, скарбник; Осип Левицький, референт Суспільної Опіки; Теодор Гайдук, Степан Адамчук і Юліян Котляр, вільні члени Управи. Контрольну комісію очолив Володимир Сорочак.

На З'їзді обговорено справу закінчення побудови пам'ятника Незнаному Воїнові УПА, започатковану покійним головою Об'єднання полк. Юрієм Лопатинським. Пам'ятник буде здвигнений на цвинтарі вояків УПА в Бавнд Бруку.

Найбільше часу присвячено питанням, зв'язаним із виданням „Літопису УПА". Від останнього з'їзду, який вілбувся у 1979 році, вийшло друком 5 томів. Всіх дотепер виданих томів 8 і приготовляється до друку 9-ий. Немає сумніву, що цього успіху Об'єднання досягнуло завдяки тяжкій і безкорисній праці головного редактора „Літопису" Евгена Штендери в першу чергу, а далі П. Потічного як редактора англомовної частини, М. Ріпецького як голови видавничого комітету і М. Федака як головного адміністратора.

З нагоди 10-ої річниці від заснування Видавничого Комітету „Літопису УПА", яка припадає на цей рік, висловлено побажання до нової Управи, щоб справи „Літопису" далі велися спільними силами обидвох комбатантських організацій УПА, а саме: Об'єднання колишніх Вояків УПА і Братства колишніх Вояків УПА. Крім цього поставлено заохотити до піддержки цього великого діла не тільки членів Об'єднання і Товариства, але й ширше коло українського громадянства, яке в такий чи інший спосіб могло б причинитися до видання готових до опрацювання матеріялів, зв'язаних із визвольною боротьбою ОУН-УПА.

На найближче майбутнє запляновано взяти участь у нарадах СКВУ (вибрано делеґатів) та присвятити увагу 40-річчю УГВР (Української Головної Визвольної Ради), яке припадає на 1984 рік.

Слід відмітити, що рівночасно на тій самій оселі відбувався З'їзд комбатантів І-ої Української Дивізії. З тієї нагоди обидві комбатантські організації мали спільний бенкет в суботу, 3-го вересня, а наступного дня взяли спільно участь у Службі Божій та Панахиді, яку відправлено на могилі в честь упалих за волю України.

„Калиновий міст" В. Барагури озвучений для незрячих

Клівленд, Огайо. — Український Відділ при Звукозаписному центрі для незрячих у Клівленді, Огайо, який працює під відданим керівництвом Мирослави Оришкевич, інформує, що видана „Свободою" збірка спогадів-розповідок з дитячих і гімназійних часів Володимира Барагури „Калиновий Міст" начитана на звукозаписну стрічку й є до розпорядження українських незрячих.

За інформаціями, каталогами озвучених книжок і копіями звукозаписів слід звертатися на адресу: Sight Center, Cleveland Society for the Blind, att'n: Mrs. Myra Oryshkewych, 1909 East 101 St., Cleveland, Ohio 44106; tel.: (216) 791-8118.

Одночасно Український звукозаписний відділ повідомляє, що українські канадські незрячі можуть користуватися озвученими творами українських письменників у Державній бібліотеці для незрячих в Едмонтоні, Альта., яка придбала по 6 копій кожної озвученої книжки, разом 2,400 копій, в Бібліотеці для незрячих у Вінніпеґу, Ман., і в такій же бібліотеці в Торонто, Онт.

„Радянська Україна" пише про випадок з В. Кухаренком

Київ. — Кореспондент совєтського агентства ТАСС з Вашінґтону інформує, що амбасада СССР у ЗСА переслала Державному департаментові офіційний протест проти „провокації спри чиненої представниками американської влади" на вашінґтонському летовищі у відношенні до В.Г. Кухаренка, совєтського громадянина, кореспондента ТАСС і його родини.

Неназваний по імені совєтський кореспондент пише, що перед відлетом літака представники американської Служби Іміґрації і натуралізації без „жадної причини" затримали В. Кухаренка і його родину. В цій „нелеґальній затриманці брали участь також службовці Федерального Бюра Інвестиґацій (ФБІ).

„Після того, — говориться в інформації ТАСС надрукованій у газеті „Радянська Україна" й інших совєтських часописах, — як співробітники американських властей дозволили їм нарешті пройти на посадку в літак, агенти міжнародного права знову затримали сім'ю кореспондента ТАСС і влаштували допит, у ході якого було зроблено відкриту спробу схилити 15-річного сина Кухаренка до неповернення в Совєтський Союз". Далі в інформації говориться, що, мовляв, „провокаторів з американської охранки чекав ганебний провал. Коли агенти ЗСА задали підліткові зухвале запитання, чи хоче він залишитися в ЗСА, син Кухаренка твердо відповів, що його єдине бажання — якнайшвидше виїхати на батьківщину. Лише після цього сім'ї Кухаренка було дозволено пройти в літак".

ТАСС каже, що американські засоби масової інформації намагаються всіляко замовчати цей інцидент, а представник Державного департаменту на пресконференції взагалі відмовився його коментувати. „Цей факт, — говориться в кінці інформації ТАСС, — ще раз свідчить про проведення проти совєтських представників у Вашінґтоні систематичної провокаційної кампанії, яка заважає нормальній роботі совєтських установ".

З раніших інформацій в американській пресі, відомо, що син В. Кухаренка сам попросив листом до Державного департаменту, щоб йому було дозволено залишитися в З'єднаних Стейтах Америки, країні, яку, згідно з його словами „дуже полюбив і хотів би тут жити". Зараз після цього Москва наказала родині Кухаренка поспішно виїхати із ЗСА а американські іміграційні чинники бажали тільки впевнитися чи часом батьки не вивозять сина проти його волі, як це сталося з іншим совєтським молодим юнаком Андреєм Бережковим. Він також написав був листи до президента Рональда Реґена і газети „Ню Йорк Таймс", у яких він висловлював бажання залишитися в ЗСА. Подібно як у випадку Кухаренка, совєтські чинники, прополокавши мозок молодого Бережкова, вислали силою цілу родину до СССР, не зважаючи на те, що Валентін Бережков був першим секретарем совєтської амбасади.

Починаються курси вишивання і деревbooрізьби в УМ

Ню Йорк, Н. Й.л (У.М.). — Уже почався запис на курси вишивання і деревбрізьби, що діятимуть восени тут, в Українському Музеї. Курси частково фінансовані Стейтовою радою мистецтва.

Від суботи 24-го вересня до 3-го грудня 1983 року відбудеться десять занять курсів української декоративної деревбрізьби. Викладач — Роман Косенко-Вольвич, колишній учень видатного мистця-різьбаря Михайла Черешньовського, який був ініціятором курсів деревбрізьби. Зайняття відбуватимуться суботами по полудні. Оплата курсів: дорослі — 40 дол., члени Музею — 35 дол., пенсіонери — 30 дол., молодь до 16 років — безплатно.

Любов Волинець, керівник Освітнього відділу Українського Музею, від 1-го жовтня до 3-го грудня знову викладатиме на курсах вишивання. Курсанти навчаться різних стибів, уживаних у традиційних українських вишивках, і виконають вишивки для себе. Зайняття відбуватимуться суботами по полудні. Оплата курсів: дорослі — 30 дол., члени Музею — 25 дол., пенсіонери — 20 дол., молодь до 16 років — безплатно.

Обидва курси будуть пристосовані для початківців і для осіб з певним досвідом. Оплата за навчання включає матеріяли.

Додаткові інформації і реєстрація на курси — телефоном на число (212) 228-0110. Адреса Музею: 203 Second Ave., New York, N.Y. 10003.

АЕРОФЛОТ МУСИТЬ ЗАБРАТИСЬ ІЗ ЗСА

Вашінґтон. — Президент Роналд Реґен розпорядив, щоб совєтські лінії Аерофлот закрили всі свої установи в ЗСА на протязі тижня і вислали своїх службовців додому. В той сам час державний секретар Шулц назвав „цілком неприйнятним" пояснення совєтського міністра закордонних справ Андрея Ґромика відносно зістрілення совєтським військовим винищувачем південнокорейського пасажирського літака і загибелі разом з ним 269 осіб.

За дорученням Президента виконуючий обов'язки державного секретаря Лоренс Іґлберґер повідомив совєтського посла у Вашінґтоні Анатолія Добриніна про те, що Аерофлот мусить закрити свої установи в ЗСА і забрати своїх урядовців до 15-го вересня.

Президент Реґен підтвердив також заборону польотів Аерофлоту до ЗСА і вильоту, яка вже діє від 5-го січня 1982 року, на знак відплати за заборону польської профспілки „Солідарність" і введення в Польщі військового стану 13-го грудня 1981 року.

В додатку до розпорядження про закриття установ Аерофлоту у Вашінґтоні та Ню Йорку Президент звернувся до Управління цивільної аеронавтики зробити необхідні заходи проти державних повітряних ліній, включаючи заборону продажу квитків Аерофлоту іншим лініям в ЗСА.

В Мадриді після дводенних розмов з Андреєм Ґромиком державний секретар Шулц був схвильований і незадоволений. Після зустрічі, він сказав репортерам, що совєтський міністер дав йому „безглузді" відповіді відносно совєтського нападу на літак і загибелі 269 осіб.

Совєти знову потерпіли поразки в Афганістані

Лондон, Англія. — Пресове агентство Ройтерса інформує, що через Іран до країн Західньої Европи продістались найновіші вістки з терену боїв в Афганістані, які свідчать про дальші совєтські поразки в тій окупованій країні, патріоти якої ставлять сильний спротив совєтській окупації і не приймають накиненого їм Московою уряду.

Згідно з тією інформацією афганські військові відділи і совєтські армійські частини зазнали тяжких втрат у боях з повстанцями, яким вдалося знищити п'ять совєтських танків і цілий ряд вантажних автомобілів. У бою загинуло 180 совєтських вояків, а понад 300 були поранені. Совєтські війська після цього повели сильну контратаку на позиції повстанців з ужиттям ракетної зброї і тяжких ґармат, але втрати повстанців були відносно малі, бо частина їх відступила у скалисті гори, а частина висмикнувшись з оточення, розбили відділ афганської військової одиниці, захопивши при тому велику кількість совєтської автоматичної зброї, харчів, одностроїв, військового виряду тощо. У цьому бою, як говориться в інформації загинуло тільки 14 повстанців і кільканадцять були поранені. Багато потерпіло цивільне населення від помсти совєтських і урядових афганських частин, які у своїй злості перекинули вину на цивільних.

До згаданих втрат треба ще долучити минуломісячні втрати в числі 100 вояків, які загинули у подібній боротьбі в цій самій провінції, коли партизанські з'єднані частини влаштували засідку. Політичні і військові спостерігачі кажуть, що партизанські стратеги перевели цілий ряд офензив проти совєтських військових з'єднань, у яких вони мали великі успіхи. Згідно з останніми інформаціями, совєтські і урядові афганські частини покинули гірські околиці Герату і пересунулись ближче до Кабулю.

ВИСТАВКА Я. СТАДНИКА В ДІТРОЙТІ

Дітройт, Миш. (В.Баран). — Виставка олійних праць відомого маляра Ярослава Стадника відбудеться в днях 23-го вересня до 7-го жовтня, тут, в ґалерії ЕКО.

Я. Стадник — абсольвент Академії мистецтва в Римі та університету в Енн Арбор, Миш. Брав участь в численних виставках, також у виставці українського мистецтва в Торонто. Прихильні рецензії цілого ряду критиків підкреслюють його баґату, оригінальну кольористику, різноманітну тематику та здисциплінованість рисунку. Охоплюючи кожний сюжет згідно із інтуїцією та смаком мистця і підчеркуючи притаманність сюжету, його картини стилево різноманітні, роблять виставку естетично і інтелектуально цікавою.

МОСКВА ПОКАЗАЛА ТРЬОХ ПІЛОТІВ

Москва. — Інформаційні агентства повідомляють з Москви, що Совєтський Союз, не маючи іншого виходу, мусів остаточно признатися до злочинного зістрілення південнокорейського пасажирського літака, у якому загинуло 240 пасажирів і 29 членів залоги, вирішив показати на екрані трьох пілотів, які брали участь у зістріленні літака, щоб їхньою появою і розповіддю скріпити свої „арґументи" про те, що літак знаходився на совєтській території.

Ані заповідач, ані самі пілоти не називали своїх прізвищ і не виступали у пілотських одностроях. Вони не внесли жадного жадного нового елементу у версію совєтських офіційних чинників, які все ще стоять на свойому, що вони мають право і обов'язок знищувати всякі шпигунські намагання З'єднаних Стейтів Америки чи інших держав, які вриваються на їхню територію, до чого ніби то признався сам президент Роналд Реґен своєю розповіддю про присутність у цьому просторі годину раніше американського військового розвідчого літака типу РС-135. Але Державний департамент підтвердив, що совєтські літаки спершу стріляли кулеметними кулями в корейський літак.

Пілоти повторили також ранішу версію, що пасажирський літак не мав жадних сиґнальних світел і не реаґував на сиґнали із совєтських бойових джетових літаків.

Досі знайдено у японському морі принаймні 400 різних предметів і одну виказку канадської громадянки, які доказують, що названий південнокорейський пасажирський літак таки впав у здогадному місці в море після зістрілення. Знайдено також тіло маленької дівчинки, частини тіла, які належать іншим дорослим особам і багато особистих предметів. Президент Р.Реґен і лідери інших західніх держав застановляються над дальшими санкціями проти СССР.

В Чіле демонстрували

Сантіяго, Чіле. — Повідомлення з Чіле говорять, що під час протиурядових демонстрацій, які відбувалися в четвер у багатьох містах країни, поліція вживала ґумові палиці, сльозоточивий газ і водяні гармати для розгону демонстрантів. Одна особа загинула в передмісті Сантіяго, а багато інших були поранені. Інша особа була вбита у Вальпараїсо 80 миль на захід від столиці. Кілька керівників опозиції були арештовані.

В демонстраціях масову участь взяли студенти і молодь взагалі. У деяких місцях протести переростали у справжні бої між молоддю і поліцією.

Західні кореспонденти повідомляють, що демонстрації в четвер були найбільшими від початку режиму Піночета, від часу захоплення влади у військовому перевороті 10 років тому.

Член опозиційної Демократичної спілки Хаіме Галєс заявив, що зудари з поліцією зміцнили рішучість протиурядового руху. Він сказав, що новий протест „напевне" буде назначений на жовтень.

У СВІТІ

ЗІ СТОЛИЦІ КИТАЮ Пекіну офіційно повідомили, що туди прибув високий совєтський офіційний представник для ведення переговорів з китайськими урядовими особами. Совєтський заступник міністра закордонних справ Міхаїл Капіца, на думку західніх дипломатів, правдоподібно обговорюватиме деякі питання, які виникли під час останніх совєтсько-китайських консультацій про можливу нормалізацію відносин між Совєтським Союзом і Китаєм.

ПОЛЬСЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство ПАП повідомило, що розпачливий мешканець Ґданьска прийшов до місцевого мешканевого уряду і загрозив випустити з пляшки велику кількість бліх і тим самим дати практично відчути бюрократам, що таке блохи. Цей мешканець заявив, що він неодноразово звертався з проханням провести дезинфекцію в його мешканні, але надаремно, бюрократи залишились глухими на його прохання. Після бурхливого „обміну думками" переляканий бюрократ обіцяв послати групу дезинфекторів до будинку. Повідомлення ПАП говорить також, що блохи і блошиці стали справжньою заразою у великих мешканевих будинках у Ґданьску з огляду на брак засобів боротьби з ними.

З ВІДНЯ ПОВІДОМИЛИ, що чехо-словацький гонщик на мотоциклях, його дружина і двоє дітей втекли до Австрії на саморобному повітряному бальоні, іґноруючи небезпеку з огляду на примітивність конструкції літального апарату та жорстокість прикордонної охорони. Чехословацька прикордонна охорона вистрелила кілька світячих куль в той час, як серед темної ночі на висоті 6,000 футів примітивний бальон, наповнений нагрітим газом, перелітав кордон і сідав на австрійській стороні.

ОФІЦІЙНО ПОВІДОМИЛИ зі столиці Нікараґуа Манаґуа про те, що легкий бомбардувальник, керований летуном повстанців, бомбардував у четвер, 8-го вересня, основну летунську базу сандіністів і міжнародне летовище в Манаґуа, сильно пошкодивши контрольну вежу та інші будівлі летовища. Інший подібний літак бомбардував житлові райони нікараґуанської столиці.

ЗАХІДНЬОБЕРЛІНСЬКА поліція повідомила в четвер, 8-го вересня, що два східньонімецькі прикордонники з автоматами зійшли зі своїх сторожевих вишок, перелізли через берлінську стіну до Західнього Берліну і скрилися в барі „Маверблюмхен", де попросили господарів повідомити про їх втечу західньоберлінську поліцію. Заки прийшла поліція господар бару Зіґфрід Пастен і гості бари нагодували і напоїли втікачів, дали їм сиґарет на дорогу. Поліція відвела втікачів до міського табору втікачів.

ВІДБУДЕТЬСЯ ДЕНЬ УНСОЮЗУ З ВИБОРОМ „МІС СОЮЗІВКИ"

Союзівка, Кергонксон. — Тут, на мальовничій гористій „нашій Союзівці", в суботу, 17-го вересня, знову як щороку, відбудеться зустріч союзовців і союзовок та гостей у День Українського Народного Союзу, що триватиме в товариських розмовах, спортових іграх і прогульках. Увечорі того ж дня, вже о 8:30 годині, відбудеться тут концерт, участь в якому беруть гості з Вашінґтону — вокальний ансамбль „Намисто" під керівництвом Петра Круля, й піяністка-віртуоз із Філядельфії Ірина Пелех. До забави, яка розпічнеться після концерту, гратиме оркестра „Червона Калина". Під час забави — подія року! — вибір молодої українки на звання „Міс Союзівки" на 1984 рік, та двох її княжен. Міс Союзівка на 1983 рік Зеня Матківська урочисто передасть корону свого княжування новообраній кралі на 1984 рік. Конферансьє вестиме Аня Дидик.

Міс Союзівка 1984 року матиме особливе завдання і привілей репрезентувати оселю й увесь Український Народний Союз якраз у 90-річчя від дня його заснування.

Як завжди жюрі, члени якого будуть проголошені після контесту, виберуть ту українку, яка відповідатиме вимогам цього контесту: знання української мови, участь в українському зорганізованому житті в країні її поселення (ЗСА або Канада), її успіхи в навчанні, студіях чи професії, як також вміння себе тримати, гарна врода і розум.

Цього року переможці контесту на „Міс Союзівку" і княжна дістануть грошові нагороди: „Міс" — 300 долярів і один безкоштовний тиждень на оселі; перша княжна — нагороду 200 долярів і один безкоштовний кінець тижня на Союзівці; друга княжна — нагороду 100 долярів і теж один безкоштовний тиждень на цій оселі, яку дуже любить відвідувати вся українська молодь.

Зголошуватися до контесту можуть молоді неодружені членки УНСоюзу у віці 18 до 25-ти років. Аплікації можна дістати від: Ania Dydyk, 30 Montgomery St., Jersey City, N.J., 07302; тел.: (201) 451-2200, або перед самим контестом в суботу 17-го вересня на Союзівці.

На другий день, у неділю, 18-го вересня, після богослужень в українських церквах, розпічнеться Фестиваль о 1-ій годині по полудні на цій оселі — Український День, влаштований українцями Кергонксону і околиці, і Відділом 88-им УНС, як Меморіяльний день відзначення 50-річчя голодомору в Україні в 1932-33 роках.

Зеня Матківська

В АМЕРИЦІ

ГУБЕРНАТОР СТЕЙТУ Вашінґтон Джан Спеллмен найменував Данієла Еванса на опорожнене місце в Сенаті на місце покійного сенатора Генрі Джексона. 57-річний Д. Еванс є тепер президентом стейтового коледжу в Олімпії, Вашінґтон, належить до Республіканської партії (Г. Джексон був демократом) і він буде кандидувати на становище сенатора, як закінчиться каденція покійного сенатора. Республіканці, — кажуть політичні спостерігачі, використовуючи своє керівне становище в стейтовому уряді, збільшили свій стан в Сенаті одним членом і тепер матимуть більшість 55 до 45. Сен. Г. Джексон, як відомо, помер від серцевої атаки 1-го вересня ц.р. на 71-му році життя.

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ оборони Каспар Вайнберґер закінчив свою тридениу подорож до трьох країн Центральної Америки і оптимістично висловився про загальну ситуацію в цьому районі світу. Він у розмові з кореспондентами заяви, що Ель Сальвадор, Гондурас і Панама роблять поступки в поборюванні комуністичної загрози і скріпляють свої сили. Вайнберґер плянує виступити в обидвох палатах Конґресу з обширним звітом про відносини в Центральній Америці. На його думку З'єднані Стейти Америки не можуть під теперішню пору скорочувати свої допомоги заприязненим країнам бо це означало б залишення їх на поталу комунізму, а тим самим поширення комуністичної геґемонії в Латинській Америці. Байдужа постава ЗСА могла б посилити експорт революції з Москви, Куби і Нікараґуа до інших латиноамериканських країн.

КОЛИШНІЙ ДОРАДНИК президента Джиммі Картера у справах крайової безпеки Збіґнєв Бжезінськi заявив, що він ніяк не може погодитися з теоретичними міркуваннями деяких совєтологів, що Совєтський Союз вже в найближчому майбутньому йтиме іншим більш плюралістичним і примирливим шляхом. Виступаючи в Оттаві, Канада, він критикував тих осіб, які вірять у якісь зміни совєтської тоталітарної системи і еволюційність режиму. Свою промову З. Бжезінськi виголосив на конференції міжнародного інституту для стратеґічних студій і присвятив її прогнозам подій в СССР. У своїй 45-хвилинній промові колишній дорадник президента ЗСА згадав про Україну і Білорусь, як дві найбільш динамічні і свідомі республіки, які зразу використали б плюралізм для посилення своїх впливів в імперії і скинення з себе контролі великоросів.

ДЕПАРТАМЕНТ СПРАВЕДЛИВОСТИ перевіряє тепер справу фальшування документів, зокрема так званих зелених карток для нових іміґрантів і посвідок соціяльного забезпечення, які уповноважнюють іміґранта леґально працювати у З'єднаних Стейтах Америки. Переслухані свідки з Тексасу, Вашінґтону і Ню Йорку ствердили, що фальшівники підробляють принаймні п'ять мільйонів таких документів, заробляючи на цьому „бизнесі" грубі тисячі долярів. Департамент справедливости, Служба Іміґрації і натуралізації та Федеральне Бюро Інвестиґацій (ФБІ) зібрали вже багато документації в цій справі і тому треба сподіватися конкретних акцій і арештів в найближчому майбутньому.

З ОГЛЯДУ НА перенаселення у в'язницях Каліфорнії, губернатор цього стейту Джордж Дукмеджіян, політичною плятформою якого під час виборів було гасло усунення злочинців з вулиць міст, старається тепер, спільно з лідерами обидвох політичних партій в сенаті і леґіслятурі, звільнити частину в'язнів з тюрем, особливо тих, які були засуджені за дрібніші кримінальні злочини і належать до так званих „безпечних" осіб.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Москва на суді перед вільним світом

Вільний світ далі протестує та осуджує совєтський уряд за знищення південнокорейського пасажирського літака, в якому згинуло 269 осіб, в тому числі понад 51 американців.

В Об'єднаних Націях, на Раді Безпеки, представниця ЗСА, д-р Джін Кірпатрик, представила незаперечний доказ совєтського злочину, цебто автентичний звукозапис розмови між совєтськими летунами, які збили корейський літак, та совєтською командою, мабуть, у місті Чіта або Хабаровську, яка дала остаточний наказ збити цей пасажирський літак.

У Мадриді на конференції закордонних міністрів 35-ти держав, які підписали Заключний Акт Гельсінкських Угод, американський державний секретар, Джордж Шулц, публічно обвинуватив Москву в свідомому злочині. Звичайно, совєтський міністер закордонних справ Андрей Ґромико продовжував обороняти брехливу заяву совєтського уряду, мовляв, згаданий корейський пасажирський літак був на послугах „американської мілітарної розвідки".

На самому початку цієї трагедії, Москва цілковито заперечила факт зістрілення пасажирського літака, і щойно по двох днях протесту в світі проти того явного злочину, Кремль вкінці признався у цьому, сказавши, що цей літак влетів у „совєтський оборонний периметр" і його пілот „не послухав перестороги совєтських летунів".

Совєтські летуни, — як твердять американські знавці, можуть і вміють розрізняти різні типи американських чи взагалі, західніх літаків. Щобільше, совєтські летуни, як теж командири інших частин совєтських збройних сил, не можуть робити жадних самостійних рішень без згоди головної команди на обширі, яким у цьому випадку є Далекосхідня військова округа в Четі. Командиром цієї округи є ген. Владимір Л. Ґоворов, головний штаб якого є в Хабаровську, приблизно 300 повітряних миль від місця, де збито корейський пасажирський літак.

Генерала Ґоворова вважають за „відважного й енерґійного" вояка, який має дуже близькі зв'язки з ген. А. А. Єпішевим, начальником Головного політичного управління в армії. Американські спеціялісти твердять, що приказ, щоб зістрілити корейський літак, правдоподібно, видав ген. Ґоворов у порозумінні з міністром оборони маршалом Димітрієм Ф. Устіновим і Юрієм Андроповим.

Це, що совєтські летуни не можуть самостійно діяти підтверджує, між іншими, ляйтенант Віктор Біленко, що втік зі своїм Міґом кілька років тому та розкрив багато совєтських воєнних таємниць.

Останній злочинний акт Москви — це тільки один із ряду численних порушень, що їх доконує Кремль у відношенні до країн вільного світу. За останні роки нараховують дуже багато порушень совєтських чинників відносно безпеки несовєтських літаків чи кораблів на морях. Совєтський уряд поламав цілий ряд спеціяльних договорів щодо випробувань атомової зброї. Совєтські підводні човни безкарно порушують територіяльні води Швеції і Норвеґії, уже не згадуючи, про колишні чи сьогоднішні вчинки Москви у таких своїх сателітних державах, як Мадярщина, Чехо-Словаччина, Польща чи Східня Німеччина.

У червні 1983 року Андропов і Черненко на засіданні ЦК Компартії закликали до „великої чуйности та бойової готовости з огляду на погіршення міжнародної ситуації". Орган „Комуніст Збройних Сил" (з 14-го липня 1983 р.) видрукував заклик совєтського уряду про потребу „бойової готовости для завдання негайної відплати аґресорові". Цей заклик розіслано до 16-ти совєтських воєнних округ із спеціяльною заввагою про небезпеку, яка „грозить Совєтському Союзові з боку капіталістичного ворога".

Тому то в контексті цієї „воєнної доктрини" СССР треба бачити руку совєтського уряду в поповненні цього великого злочину, за який вільний світ із усією слушністю обвинувачує найвищі органи в СССР — ЦК Компартії, КҐБ і військове командування.

ПІСЛЯ МАЙЖЕ 10 місяців постійних підземних поштовхів 65,000 мешканців італійського міста Поццуолі поблизу Неаполя тікають зі своїх мешкань, живуть в наметах або бродять з тривожною думкою, що робити далі. З уваги на постійні землетруси, начальник крайової поліції карабінєрів у місті Поццуолі капітан Вітторіо Томасоне представив стан населення такими словами: „Серед населення, яке було під постійним тиском майже рік, панує зрозуміла колективна гістерія. Якщо якоїсь ночі немає підземних поштовхів, людям сниться землетрус."

Андрій Білик

МЕМОРІЯЛЬНА МАНІФЕСТАЦІЯ ЗБЛИЖАЄТЬСЯ — ЧАС ДІЯТИ!

Перед нами усіма стоїть питання, як використати сучасну подію, майбутню Меморіяльну маніфестацію, щоб зацікавити неукраїнські середники інформації — пресу, радіо і телевізію, „несучасною" подією — бо вона 50-річної давности — тобто Великим голодом в Україні 1932-1933 років.

Подія, над успішністю якої всі ми повинні наполегливо працювати, починаючи з сьогоднішнього дня, є грядуча Меморіяльна демонстрація у Вашінґтоні у неділю, 2-го жовтня.

Стратегія щодо засобів масової інформації, яку подано нижче, є „кінцева" стратегія в тому сенсі, що вже запізно намагатися капіталізувати інші „кути зору" та інші „гачки й зачіпки" для "медії", хіба що ваша громада й ваша місцевість плянує свою окрему демонстрацію в часі поміж сьогодні й 2-им жовтня. Ця „кінцева стратегія" подається в двох підгрупах. У першій — обговорюється діяльність, яку розгортаємо ми, Пресова комісія КГК, у Вашінґтоні, а в другій підгрупі — є поради й думки, як вам на місцях найкраще говорити з місцевими засобами масової інформації, щоб нав'язати до наших спільних зусиль в столиці країни — у Вашінґтоні.

Всі разом ми ще зможемо дати один-два добрі поштовхи — на місцевому й крайовому рівні, — які можуть привабити увагу „медії".

Що ми робимо у Вашінґтоні

1) Ми скінчили нашу працю над укладенням листи 250-ти адрес особистостей і бюр „медії" у Вашінґтоні й околиці та в Ню Йорку, де містяться головні мережі — преса, радіо й телебачення.

2) Відразу після Дня Праці, у вівторок, 6-го вересня, ми вислали чотиристорінкові пресові повідомлення на ті адреси, які ми вибрали старанно на нашу поштову листу; це пресове повідомлення дає загальний огляд про пляновану маніфестацію, як також — загальні дані про Великий голод і чому ми хочемо про нього сказати світові.

3) Пізніше, протягом цього й наступного тижня, ми телефонічно пов'яжемося з 250-ма окремими особами і бюрами з нашої поштової листи і запитаємо їх, чи вони прочитали надіслане їм пресове повідомлення. Ціль цього телефонування є така: умовитися про побачення, на якому ми вручимо особисто „пресову течку" (пресс кіт).

4) Ми доставимо ці пресові течки до осіб і установ на нашій поштовій листі в тижні, що починається 12-им вересня. Наша головна мета — заохотити репортера або редактора написати статтю якраз тоді; плян спочатку висилки пресового повідомлення, а потім телефонування про цю ж справу є для того, щоб мати певність, що ми „відчинили двері і знайшли уважних слухачів".

5) Тиждень, що починається 19-им вересня, ми дзвонитимемо по числах телефону нашої листи вдруге, цей раз запрошуючи представників засобів масової інформації прибути на нашу пресову конференцію пізніше в цьому ж тижні (четвер або п'ятниця, вересень 22-го або 23-го), на якій ми розпічнемо Меморіяльний Тиждень, присвячений жертвам Великого Голоду 1032-1933 років. Той Меморіяльний Тиждень триватиме від 25-го вересня до 2-го жовтня включно.

6) Постанову, коли відбути пресову конференцію, буде зроблено пізніше, щоб мати для того найдогіднішний час, бо вже тоді будемо напевно знати калібр тих, хто братиме участь у пресовій конференції. (Тут ми повинні посуватися вперед з хвилини на хвилину і „play by ear", щоб мати найкращі шанси для найбільшої участи представників медії на пресовій конференції). Наш найкращий атут на пресовій конференції буде, самозрозуміло, Малколм Маґґерідж, але ми ще не знаємо, чи він зможе на пресову конференцію прибути.

7) На пресовій конференції ми роздаватимемо пресові течки з матеріялами, які стосуються специфічних подій протягом Меморіяльного Тижня. Ми також вишлемо ці ж пресові матеріяли в пакетах на адресу осіб та установ на нашій поштовій листі. І нарешті, ми телефонуватимемо до бюр медії, щоб спонукати її представників написати про конкретні активності, що матимуть місце згаданого Тижня: наприклад про нічну мовчазну демонстрацію зі свічками під совєтською амбасадою; про дві виставки, які відбудуться у Вашінґтоні; про Меморіяльний концерт тощо.

Що ви повинні робити?

Перше, ніж ви будете щось починати на форумі місцевих засобів масової інформації у вашому місті, ви потребуєте листу адрес і особистостей з радіо та телебачення. Цього тижня ми вже вислали до всіх місцевих комітетів, які співпрацюють з Крайовим Громадським Комітетом у ЗСА для вшанування пам'яті жертв Великого голоду 1932-1933 (і також тим особам окремо, хто відгукнувся на мою колонку особисто), листу з зазначеними адресами і особами з 'медії' у вашому цілому стейті.

Ви повинні створити свою поштову листу і відбити копії поштових наліпок з адресою бодай для трьох висилань до кожної зазначеної на листі установи чи особистости. Ви також повинні знайти добровольців, з доброю англійською вимовою (а може ви їх уже маєте), які телефонуватимуть на ці адреси три дні після висилки вашого пресового повідомлення. (Ми вишлемо вам наше готове пресове повідомлення і „сирі матеріяли" для пресової течки (press kit), — а вам слід буде поробити копії, тобто розмножити прислане, також вже цього ж тижня). Але вам самим вже треба написати односторінкове звернення до'медії'у вашому місті, яке слід покласти наверх пресового повідомлення, присланого від нас. У вашому зверненні ви більш-менш напишете таке: Ми їдемо до Вашінґтону, Д. К., щоб взяти участь у Меморіяльній демонстрації і бути учасниками віча (rally), як це написано в залученому в цьому листі пресовому повідомленні. До цього ми зачартерували одного автобуса (чи стільки-то автобусів). Для більшої інформації просимо сконтактуватися з (ім'я рек). Тут ви повинні дати ім'я, прізвище й телефонічне число особи у вашій місцевості, якій ви довіряєте і яка щось знає про цю поїздку й подію).

Ваша стратегія-пляни повинні в основному йти тим руслом, яке я накреслив угорі цієї колонки (у вас у розпорядженні один „екстра" тиждень, бо ви скликатимете вашу пресову конференцію не перед Меморіяльним Тижнем у Вашінґтоні, що починається 25-го вересня; а перед Меморіяльним Днем, тобто перед 2-им жовтня, пару днів перед цією датою, залежно від того, коли від'їжджають ваші автобуси (чи автобус) на Вашінґтон. Подаю тут побажаний плян акції:

1) Зробіть вашу листу вже тепер (на ній повинно бути яких від 30-ти до 50 імен і прізвищ чи назв, з адресами);

2) вишліть ваші пресові повідомлення негайно ще цього тижня;

3) телефонуйте на адреси, куди ви вислали пресове повідомлення, три дні пізніше, побажано в тижні від 12-го вересня, особисто, прохаючи побачення і інтерв'ю. Ми подбаємо про „сирі матеріяли" до теми для вас; пресові течки (press kit) висилаємо, почавши з 6-го вересня ;

4) розпічніть відвідування вашої місцевої медії у тижні, що починається 19-го вересня (не вся медія дасть вам можливість особисто до них прийти, але робіть все, що тільки вдасться зробити);

5) у тижні, починаючи 25-им вересня, слід потелефонувати всім засобам масової інформації у вашій міс-

(Закінчення на ст. 4)

В. К.

Довідник з української мови

Нарешті, з майже десятимісячним спізненням (з вини друкарні й через брак фінансів, щоб викупити видання) Науково-Дослідне Товариство Української Термінології дістало свій „Довідник з української мови" К. Церкевича і В. Павловського.

Як зазначено на титульній сторінці, мовними консультантами цієї праці були проф. д-р Наталія Пазуняк, професор україністики Філядельфійського університету і редактор мґр Микола Дупляк. Коректор книги — Ірина Білевич, упорядник скорочень — Анатоль Герман, а обкладинку мистецьки оформив Вадим Павловський. Передмову, під назвою „Дуже потрібна книжка", написав постійний редактор і критик газети „Свобода" проф. д-р Лука Луців. У цій передмові ред. Луців підкреслює значення появи „Довідника" та його потрібність кожному українцеві поза межами України.

„Довідник з української мови" має 285 + XVIII сторінок, надрукований на доброму білому папері, в твердій оправі і має розмір 8.5" x 5.5". При укладанні довідника застосовано принцип компіляційної системи на основі мовних праць 16-ти визначних українських мовознавців. Уже сама назва вказує на те, що ця книга призначена бути постійним мовним дорадником і помічником для кожного українця при вживанні рідної мови. З нього можуть користати не тільки учні та студенти, які щойно вчаться української мови; з нього матимуть користь і професіоналісти: робітники пера — редактори, журналісти, публіцисти, письменники, а також священики, промовці, політики, громадські працівники і взагалі всі інтелігентні українці, що бажають удосконалювати своє знання чистої, літературної української мови і позбутися впливу місцевих старокрайових говорів, ще так сильного серед нашої іміґрації, та росіянізмів.

„Довідник" складається з п'ятнадцяти головних розділів і 163 підрозділів. Вони подають огляд різних родів мови, стилів її, фразеології, говорять про порядок слів у реченні. Інші розділи описують звуковий склад української мови, вимову, лексику й словотворення. Велику частину „Довідника" упорядники присвятили правописові (ортографії), розділовим знакам і основам граматики, щоб дати читачеві всі основи, потрібні для правильного користування українською мовою в розмові і на письмі. Ще інші розділи інформують, як писати чужомовні імення, як передавати українською абеткою слова з чужих мов та подають список найбільш уживаних в українській пресі й літературі скорочень слів і назов українських організацій.

Опрацьовуючи це видання, упорядники дотримувалися соборницького так зв. Харківського правопису, виробленого й ухваленого Всеукраїнською Академією Наук у Києві 1928 року і прийнятого в Західній Україні Науковим Товариством ім. Т. Шевченка у Львові 1929 року. Цей правопис зафіксовано в Правописному словнику Г. Голоскевича (який заборонений совєтською владою на Україні, але апробований Українською Вільною Академією Наук на еміграції) і в базованому на ньому нововиданому Правописному словнику української мови за ред. Яр. Рудницького і К. Церкевича (1929, Ню Йорк —Монтреаль).

Читаючи це не слід думати, що „Довідник з української мови" — шкільний підручник, з якого треба вчитися нудних речей. Насправді ж „Довідник" це — порадник-приятель, готовий дати людині поради й вказівки в кожний час і за кожних обставин, щоб допомогти їй плекати чистоту української мови, щоб допомогти їй правильно читати вголос, правильно вимовляти й правильно писати, щоб допомогти їй розвивати й збагачувати свій запас слів і давати надійну допомогу при навчальній, громадській чи науковій праці.

Разом з останнім (третім) виданням книги Бориса Антоненка Давидовича „Як ми говоримо (і як треба говорити)" (видання НДТУТ за ред. К. Церкевича і В. Павловського), „Довідник з української мови" буде щоденним настільним порадником. Хто не мав нагоди навчитися правил рідної мови в школі, або хто хоче пригадати забуті мовні правила, чи хто вагається як писати те чи інше речення — для того довідник буде постійним вчителем і приятелем.

„Довідник з української мови" коштує 15 американських долярів разом з пересилкою — до кінця 1983 року — і його можна набути в Науково-Дослідчому Товаристві Української Термінології, посилаючи чеки або моні ордери на таку адресу:

Research Society for Ukrainian Terminology, C/O „Sophia" 166 First Ave., New York. N. Y. 10009

(Всі доживотні члени НДТУТ, що вступили до Товариства в цьому році, отримують „Довідник" безплатно, а всі інші члени дістають його із знижкою 20 відсотків. Усі пенсіонери — члени НДТУТ-дістають „Довідник" також безплатно, якщо напишуть у листі про свій статус).

Іван Тесля

70-РІЧЧЯ ЗАРОДКА УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙСЬКОВОЇ СИЛИ

Ще в 1909 році Михайло Коцюбинський, захоплений Січовим святом — з'їздом „Січей" у Коломиї, писав до своєї дружини: „Це щось таке гарне і величне, що трудно описати. Це кілька тисяч війська, а Трильовський за генерала..." Але „Січі" були лише руханковими товариствами і не відповідали духові часу в 1912 році. Треба було організувати народ у товариствах військового характеру. Тим часом австро-польська влада й чути не хотіла про щось такого, тоді, як поляки вже давно мали дві військові організації з численними філіями по містах.

Центральний уряд у Відні сприяв українським плянам, але австрійський намісник цісаря у Львові Міхаель Бобржиньскі відкидав всякі проєкти статуту товариства військового характеру, що їх предкладав посол д-р Кирило Трильовський. Аж тоді, як побачив дослівний переклад статуту польського товариства „Стржелєц", мусів уступити. Так, отже, стрілецьку ідею студента Івана Чмоли здійснив посол д-р Кирило Трильовський дня 18-го березня 1913 року у Львові, засновуючи товариство Українські Січові Стрільці (УСС), з кошовим д-ром Володимиром Старосольським. Ця дата є великої історичної ваги, бо це вперше від віків українці почали відновлювати свою військову силу!

Одначе, не зважаючи на формальний дозвіл засновувати товариства УСС, поляки і далі вороже ставилися до українського військового руху. Ось повітовий староста в Сокалі заборонив Січово-стрілецьке свято, і це з нагоди дня народження цісаря Франц-Йосифа!.. На телеграму з Відня те свято-з'їзд „Січей" й товариства УСС (Українських Січових Стрільців) таки відбулося, а старосту усунено з посади. Визначними організаторами того Січово-стрілецького свята були Осип Демчук й Осип Семенюк. Це вони — автори першого українського військового підручника „Впоряд піхотинців" присвяченого послові д-ові К. Трильовському. Крім них дуже заслуженими для передвоєнних УСС були Роман Дашкевич й Олена Степанів з товариства УСС у Львові, Степан Ріпецький з самбірщини, Грець Косак і Клим Ґутковський з Бориславщини, Харамбура з Яворова і багато інших.

Читаючи статті про ювілей українських військових формацій, варта пригадати про первопочини нашого військового руху на Західній Україні, — ще далеко до існування наших армій.

Яр. Климовський

„АМЕРИКАНСЬКІ КАРПАТИ"

(Репортаж про Гантер)

I.

Великий гірський простір, на якому розташовані Союзівка, „Сумівка", „Верховина" і Гантер — це відомі українцям Кетскильські гори, що нагадують нам наші живописні Карпати, головним чином тоді, коли на їхньому тлі довкола вас несеться наша рідна мова, вечорами і пісня, а в неділю в церкві в улюбленій мові слухаєте Божого слова.

Цей репортаж присвячений мальовничому Гантерові з його стильовою гуцульською церквою на горбі, що її з великим зацікавленням оглядають туристи-американці, як рівнож туристи з інших країн.

Щоправда всі наші відпочинкові оселі в Кетскильських горах заслуговують на увагу; знаю, що мій колеґа Остап'юк з нагоди З'їзду Земляків Тернопільщини напише репортаж про Союзівку, а інші напевно напишуть про „Верховину" і „Сумівку".

Культурний Центр у Гантері

Цей Центр — це ідея, а вслід за цим і реалізація д-ра Івана Макаревича. На це і здвигнено славну Ґражду. В ній заля для образотворчих експозицій та культурних імпрез, а збоку крамниця народного мистецтва і фолкльорних мистецьких цікавих виробів, тканин, ляльок тощо. Крамницею керує культурна і ввічлива Христя Певна.

У Ґражді проходять різні курси, в цьому році курс кераміки, що його веде всім відома мисткиня, спеціяліст у кераміці Слава Ґеруляк. Цей курс розкладений так сказати б, на два семестри. На цьогорічному — знайомлення курсантів із керамікою, як технікою, а практичними є ліплення фігур з глини; зайняття відбуваються на просторій веранді, на великому столі. В неділю на цьому самому столі, очевидно, докладно помитому і застеленому великим білим пластиком розкладаються прерізного роду ласощі, почавши від борщу і вареників та голубців до пресмачних тортів, які нам „середнякам" по сімдесятці йдуть на нерви, бо наші „опікунки" дозволяють нам тільки покуштувати один ґатунок і то з отих кваскуватих. Цей добірний буфет є в заряді місцевих жінок, а також тих, які мають у Гантері літні садиби, вілли, яким ріст цього Центру і завершення приходства (в стилі, як Ґражда) лежить на серці.

Другий курс кераміки відбуватиметься уже в підвалі приходства, де — як мене інформує Слава Ґеруляк — будуть заінстальовані керамічне коло і піч до випалювання керамічних праць. Ясне, біля печі треба буде безперебійно дижурувати, бо будівля з дерева. Автор цих рядків мав нагоду бачити перші праці курсантів-керамістів і прямо не міг вийти з подиву, що всі вони (курсанти) Богом обдаровані молоді люди, обдарування яких на цілу широчінь розвиває саме наша славна Слава Ґеруляк.

Дуже можливо, що в цьому просторому, високому підвалі буде ще „підземна хижа" для вечірніх гутірок на зразок наших галицьких „Бесід", очевидно з буфетом, тобто з чайком чи кавою для жінок, а для чоловічого пола вино, бо одне і друге дасть якийсь прибуток чи на церкву чи на Культурний Центр. Зрештою далекойдучі пляни д-ра Макаревича широчезні, він же батько українського Гантеру і добре знає, що ще потрібно.

„Пригадаймо рідний край"

У Ґражді, — як сказано, — щотижня аж до осені відбуваються культурні імпрези — крім доповідей, концертів ще й імпрези розвагового характеру. Про одну таку імпрезу, що відбулась 30-го липня ц.р., хочеться сказати з десять речень, бо ця імпреза на це повністю заслуговує, тим більше що прихильні відгуки про неї не вгавають по сьогодні. Мається на думці вечір пісні і слова під гаслом, як назва цього відступу — „Пригадаймо рідний край", до речі ця назва вірно передає характер цього вечора. Заки поділитися враженнями з цього вечора, слід сказати, що для акторок й акторів естради вік необмежений. Тільки в драматичному й музичному театрах неприємно вражає коли акторці далеко поза п'ятдесятку, а вона на сцені виконує ролю підлітка. В естрадному театрі на першому пляні інтерпретація, мистецька подача. Тож чим більший опит, тим краща інтерпретація, а відомо, досвід приходить із віком.

Валя Калин й Іванна Кононів — це широковідомий вокальний дует, що визначається милозвучністю і рідкісного звучання низами. Характерною рисою цього дуету є те, що ці два голоси ідеально гармонізують із собою, а крім цього ці співачки можуть інколи навперемін вести мелодію і цей перехід є так природний, лагідний, як це звичайно буває в інструменталістів. Валя Калин й Іванна Кононів, це єдиний жіночий дует, можна сказати унікальний, який експонує українську легку пісеньку у вільному світі. Це найменша вокальна мистецька одиниця.

Легка пісенька чи пак пісенька легкого жанру порушує дуже часто любовно-романтичну тему, інколи спогад — звичайний або з патріотичним забарвленням. У ній дуже часто навіть глибокий зміст, хоча метражем коротка в протилежності до пісень балядного характеру, що є розміром більші та з епічним змістом. У періоді „арс нова" — це були багатоголосові твори, згодом навіть існували т зв. „баляд опери" (ХУІІІ століття). Легка пісенька — це ґатунок естрадного мистецтва. Цей рід пісні постав на переломі XIX і XX сторіч., згодом зайняв чільне місце в ревії, не згадуючи самостійних виступів. У західній Україні експонували легку пісеньку — ревелерси Юстона, Курочка, жіночий квартет „Богема", на еміґрації в Німеччині „Роксолянки", реґенбурзька „Богема", у ЗСА „Трубадури" з Наєгра, „Амбасадори", „Каравана", тепер існують жіночий секстет „Намисто", жіночий дует Валя і Іванка, в Канаді „Верховина".

Степан Магмет, це під сучасну пору — єдиний гуморист у ЗСА (а ще так недавно було троє гумористів — крім згаданого, Понеділок і Язичинська). Правда Степан Магмет не пише текстів, а виконує Екові, зате його виконання немає рівного собі. Між іншим Екові тексти виконувало декілька наших професійних акторів і хоча виконували їх на високому акторському рівні, та все ж не створили образу Гриця Зазулі, а С. Магмет цього доконав у сто відсотках. Кращого Гриця Зазулі важко собі уявити.

(Продовження буде)

Їдемо до Вашінґтону на 30-те вересня

Окружний Комітет УН-Союзу в Чикаґо, як вже було проголошено, організує похід (чи участь) великої громади до Вашінґтону в пошані до жертв Великого Голодомору в Україні в роках 1932-33. Понад сім мільйонів жертв, які згинули з голоду лише тому, що вони були українці (бо росіяни не вмирали), загинули без похоронів. Сира земля прийняла їх у свої обійми! „Со святими упокой" їм не співали, совєтське начальство не дозволило; не вільно навіть було писати в пресі про голод: „такого в Україні не було"—твердила і досі твердить совєтська „Правда" і „Ізвєстія". Світ був обкрадений, як і Україна; перемогла неправда в „Правдє".

В роковини голоду 50 літ пізніше українська громада в ЗСА влаштовує жертвам цього неймовірно жорстокого ґеноциду „Похорони" в столиці Америки. Треба нам там бути і заманіфестувати перед світовою опінеєю, що ми вміємо шанувати, як і інші народи, не лише живих, але й мертвих мучеників. Меморіяльний марш вулицями столиці—нової для українців столиці—повинен бути імпозантний, а це буде залежати від нас самих. Чикаґо лежить багато миль на захід від Вашінґтону, дехто скаже: „Задалеко",—але треба і йому доповнити ряди маршуючих громад сходу Америки.

Окружний Комітет УН-Союзу організує такий похід на Меморіяльний День у Вашінґтоні. Автобуси виїдуть в четвер, о 8 год. вечора, 29-го вересня від Дому Сеньйорів, 7355 Вест Чикаґо Авеню, і прийдуть охолодженими автобусом перед полуднем в п'ятницю, 30-го вересня, до готелю Shorham. По обіді в п'ятницю, 30-го вересня, і в суботу, 1-го жовтня, ті самі автобуси обвезуть учасників головними вулицями столиці для оглядин важливих будівель, пам'ятників (Т. Шевченка), інституцій, протягом чотирьох годин в п'ятницю і чотирьох годин в суботу.

Участь у Меморіяльній маніфестації і концерті в неділю, 2-го жовтня; а по концерті автобус повернеться до Чикаґо,—о годині 6-ій прибуде в понеділок, 3-го жовтня, рано до Дому Сеньйора

Кошти дороги і готелю: автобус і готель, одна особа в кімнаті—215 дол.; дві особи—по 162 дол.; три особи—по 147 дол.; чотири особи—по 137 дол.

Зголошуйтесь, бо час короткий, до бюра Federal Credit Union, 2351 W Chicago Ave; телефон 489—0520. Зголошуйтесь без огляду на те, до якої організації належите!

Степан Куропась

Заснуло знесилене серце...

(Замість квітів на свіжу могилу св.п. Марії Остапяк)

На цвинтарі міста Торонто, 11-го серпня, виросла ще одна могила. А тих могил вже так багато-багато. Там, де соняшні пустелі Австралії, жагучі піски Арґентини, неторкані праліси Бразилії, небосяжні хмародери, ЗСА, безкраї прерії Канади,- всюди знайдете могили синів і дочок українського народу, якому братні слов'янські народи не дали жити і не дали вмирати на рідній землі. Немов осінній вітер — зів'яле листя, розсіяла нас доля широкою діяспорою по цілому світі. І так спочине один тут, другий там, кожний на іншому цвинтарі, іншою прикритий землею...

Св. п. Марія Остапяк

А життя йде своєю ходою. Іде суворе і торощить все по дорозі; нівечить пориви, рве золоту нитку по-

(Закінчення на ст. 4)

Відкриття осінньо-зимового сезону в УІА

Офіційне відкриття осінньо-зимового сезону в Українському Інституті Америки в Ню Йорку відбудеться в четвер, 15-го вересня 1983 року, а вже в суботу, 17-го вересня, запляновано відкриття виставки образів Ніни Березницької-Радзіюл як першу прилюдну імпрезу в цьому сезоні.

Артистка-малярка Ніна Радзіюл закінчила студії малярства у Fashion of Technology Hunter College та у State University New York at Stony Brook, була нагороджена двома повними стипендіями у Fashion Insitute, брала участь у багатьох американських виставках, де здобувала перші та інші нагороди, а зокрема отримала найвищу нагороду Honors Avard and Dean's List у Нюйоркському Стейтовому університеті. Малярка Н.Радзіюл мала одну власну виставку і брала участь у збірних виставках ОМУА; її образи були виставлені в таких українських ґалеріях: Ольги Соневицької в Ню Йорку, панства Ванчицьких у Філядельфії, „Калина" в Арлінґтоні, Вірджінія, та в американських ґалеріях Нюйоркського Стейтового університету і в ґалерії бібліотеки цього ж університету. Президент університету д-р Марберґер вибрав один її образ на однорічну виставку в своїй резиденції.

У рецензії на виставку образів Ніни Радзіюл в ОМУА 1978 року (Свобода", липень 1978) артист маляр Любомир Кузьма зазначив, що такі настроєві акварелі Н.Радзіюл, як „Сцена на фармі", „На пам'ять моєї матері" і натюрморт „Спомин" відзначаються прецизністю форми і м'якістю кольориту.

У творчості Н.Радзіюл переважають українські теми. Хоч вона народжена поза Україною і ніколи України не бачила, але любов до країни її батьків постійно виявляється в її творчості. Подивуґідним є, що вона, мама чотирьох дітей шкільного віку та дружина недужого по тяжкому нещасливому випадку чоловіка, знаходить час і сили на малярську творчість і на дальші студії в університеті. Діти хоч живуть цілком в американському оточенні, говорять добре по-українському, вчаться в школі українознавства і належать до Пласту.

Про свою малярську творчість Н.Радзіюл говорить так: „Моя малярська творчість, зокрема на українські теми, є особливістю в моєму житті, бо вона збуджує в мені відчуття мого українського походження, утверджує любов до України, до її народу і його культури, до краси української природи, і покладає на мене обов'язок передавати в образах, мірою моїх сил, красу дорогої мені України, хоч я ніколи її не бачила, а знаю лише з історії, літератури, мистецьких малярських творів та оповідання батьків. Може через цю мою любов до України я не можу жити без малярської творчости, не зважаючи на моє переобтяження родинними обов'язками. Я переживаю трагічні моменти життя мого народу, особливо страшну трагедію голодомору 1932-33 років, і прагну відбити це в серії моїх образів, бо вважаю, що обов'язком мистців-малярів є пригадувати це світові і нашим молодшим поколінням.

Цілком здаю собі справу з того, що завдання це дуже трудне, але любов до України дає мені прагнення бодай найменшою мірою намагатися прислужитись до здійснення цього завдання, бо вважаю, що українське малярське мистецтво повинно передавати нашій молоді і наступним поколінням нашу славну спадщину, як також і наші трагічні історичні події".

Юрій Базилевський

Помер д-р Антін Слиж

І знову на Св. Андріївському цвинтарі Савт Бавнд Бруку, Н.Дж., виросла свіжа могила одного з поміж нас, хто приїхав до Америки у „великому ісході", рятуючись від большевицьких переслідувань і шукаючи тут, в „обітованій землі" мирного і щасливого життя.

Цим разом невблаганна смерть скосила життя української передової людини, колишнього абсольвента Української Академічної Гімназії у Львові, професора мікробіології в стейтовому коледжі в Шіппенбурґу, Па, члена українських і американських громадських і професійних установ, прикладного мужа і батька своєї родини—д-ра Антона Романа Слижа.

Життєвий шлях св. п. А. Слижа розпочався в селі Корнич, коломийського повіту в Україні, де він прийшов на світ 28-го квітня 1921 року в родині Ольги з Жолкевичів і судді Антона Слижа; по закінченні народної школи від 1933 року Антон навчався з УАГ у Львові (головний заклад) і після матури в 1939 році студіював на університетах у Мюнхені, Ню Йорку й у лісничому коледжі в Сиракюзах, здобуваючи у цих вищих школах академічні (маґістерські) дипломи з докторатом включно.

Працюючи довгі роки в стейтовому коледжі в Шіппенбурґу, св. п. д-р А. Р. Слиж написав книжку про „Ґенус пеніофора" в нюйоркському стейті та в довколичних районах. Помер на серцеву недугу раптово в бостонському шпиталі в неділю, 26-го червня ц.р., відвозячи доню на Літній курс до Гарварду; залишив у глибокому смутку дружину Карен і дві дочки Стефанію й Михайлину, брата Володимира з родиною, три сестри з родинами: д-р Марію Фішер, мґр Ярославу Панчук, мґ Дарію Самотулку, ближчу і дальшу родину.

Похоронні обряди почались при великій співучасті членів родини, шкільних товаришів та університетських колег, в середу, 29-го червня, Парастасом і Панахидою в похоронному закладі Петра Яреми; продовжувались заупокійною Св. Літургією в церкві Св. Юра в Ню Йорку в четвер, 30-го червня, та завершилися того ж дня на Св. Андріївському цвинтарі в Савт Бавнд Бруці, Н. Дж. Відправляв о. Лев Ґолден, ЧСВВ. На тризні, що відбулася в цвинтарному приміщенні Сестрицтва церкви Св. Андрія Первозванного, Покійного у Вічну мандрівку прощали: д-р Петро Грицай—від родини і приятелів, та мґр Іван Р. Костюк—від шкільних колег і Об'єднання Абсольвентів УАГ у Львові. Під час тризни проведено грошову збірку у пам'ять Померлого на благородні цілі.

Св. п. д-р Антін Роман Слиж був скромний і належав до тієї породи людей, що ніколи не висуваються на передові місця в суспільному житті. Для нього, як і для членів його роду, була осоружною розповсюджена подекуди серед нас манія самореклями. В родинному й товариському житті він був людиною доброю, мудрою і ввічливою для всіх; любив хорове мистецтво і спів; був членом студентських хорів у Львові, Мюнхені, Празі і в ЗСА. Разом зі своїм батьком бл. п. Адольфом Слижем, який у роках 1934-1939 був членом Батьківського кружка опіки над гімназійною молоддю в УАГ (він написав для „Ювілейної Книги УАГ" ч. 2 гарний спомин про учнівську оселю в Корчині біля Сколього) та своїми сестрами,

(Закінчення на ст. 4)

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Найдорожчого і Незабутнього
МУЖА

бл. п. д-ра

ІВАНА ІВАНЦІВА

буде відслужена

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ
у п'ятницю, 23 вересня 1983 р., о год. 6:45 ранку
в катедрі св. о. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Рідних, Друзів і Знайомих прошу згадати Покійного в цей день у своїх молитвах.

Дружина — **МИРОСЛАВА**

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої МАМИ

бл. п.

Ярослави з Мисевичів
ЛЕВИЦЬКОЇ

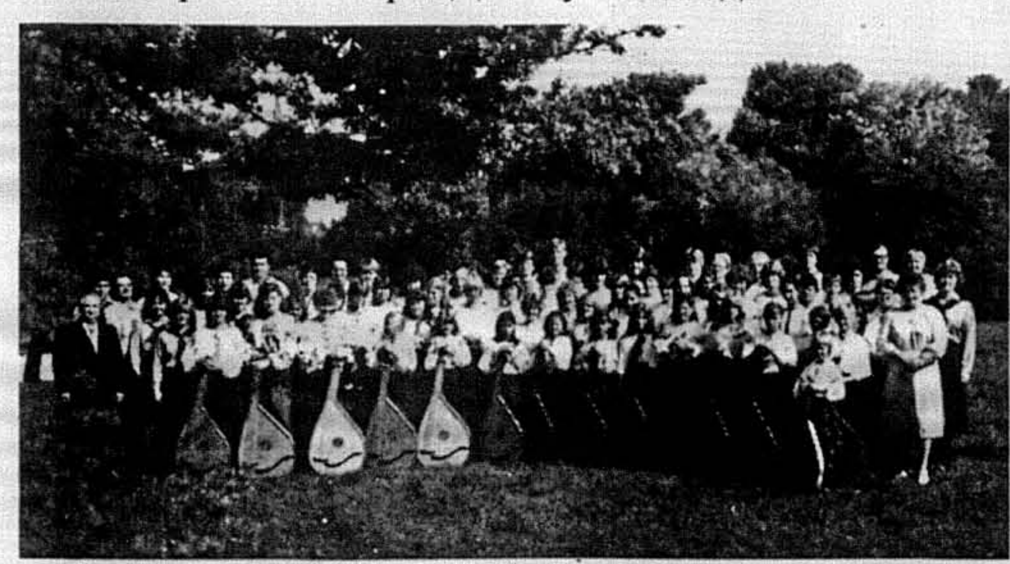
будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в п'ятницю, 16-го вересня 1983 року
в церкві св. Юра в Ню Йорку, год. 7-ма рано;
в церкві св. Духа в Гамільтоні, Канада, год. 9-та рано;
в церкві св. Михаїла в Йонкерсі, Н. Й., год. 8-ма рано;
в церкві св. Івана Хрестителя в Гантері, Н. Й., год. 9-та рано;
в манастирі св. Йосафата в Ґлен Ков, Н. Й.
в суботу, 17-го вересня 1983 р. — в церкві св. Миколая в Торонто, Канада, год. 8:30 рано;
в неділю, 18-го вересня 1983 р. — в церкві св. Володимира в Ковентрі, Англія, год. 10:30 рано.

Про молитви за спокій душі Покійної просять —
син — СОФРОН з дружиною МАРҐАРЕТОЮ
донька — ВІРА

Відбувся Кобзарський табір ОДУМ-у в Канаді

Учасники Кобзарського Табору ОДУМ-у в Лондоні, Канада *(фото О.П.)*

В Лондоні, Онтаріо, від 31-го липня до 14-го серпня 1983 р., під патронатом Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка відбувся четвертий з черги Кобзарський табір ОДУМ-у на оселі „Україна" — другий рік підряд з участю 60-ти таборовиків та понад три десятки персоналу.

Кобзарські табори ОДУМ-у в Канаді пишаються гарним успіхом, завдяки розкішному місцевому устаткуванню оселі, доброму керівництву та добрим і відданим працівникам опікунам. Всі охоче працюють, бо це не для себе — не для своєї слави, це для наших дітей, для нашої спадщини, для поширення кобзарської традиції серед української молоді.

Після двох тижнів по 6-7 годин грання на бандурі та вокалу, пов'язаних із купанням, спортом, вечірками, ватрами та іншими розвагами, діти й молодь повернулися задоволені з табору, з новим запасом пісень, додатковим музичним знанням, а також дуже важне або може найголовніше із добрим знайомством серед своїх хлопців і дівчат, а знайомство і приятелювання за молодости наймиліше і воно залишається на ціле життя.

По домах діти переважно мають одного учителя. На таборі вони мали інших учителів із іншим підходом, іншими методами. Тут був більший гурт, один одного заохочував; це все збагачує знання музикантові.

Цього року, як і в 1981 році, від Капелі Бандуристів хормайстром і мистецьким координатором на таборі був маестро Євген Цюра, заступник диригента Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка. Бандуриста Євгена Цюру люди може дещо менше знають, ніж маестра Г. Китастого, але він також добре битий — та за козацьким висловом — „з тієї самої миски кашу їв", що й інші оригінальні капеляни. Євген Цюра — співак, хормайстер і бандурист ще з дому, з 1936 року. Він є один із чотирьох оригінальних 16-ти членів Капелі, які виїхали з України під час війни і ще є активні в Капелі Бандуристів.

Крім праці в Капелі, Євген Цюра є мистецьким керівником Кобзарської Школи в Дітройті і вже 19 років диригує церковним хором у Віндзорі, Канада. Виглядом Євген Васильович Цюра нібито суворий, але він страшенно любить молодь і на таборі він зробив чудо з тими молодими дитячими голосами. Всі знають, що мають співати „від діяфрагми до резонаторів", і всі, можна сказати, так співали.

Інструкторами на таборі були члени Капелі, керівники та інструктори різних ансамблів ЗСА й Канади. Між ними: Оксана Метулинська — мистецький організатор; Михайло Сердюк, Тарас Махлай, Надя Гаврилюк, Василь Корець, Оксана Ролак, Леся Конич, Андрій Жура та Надія Блой. Тиждень працював інж. Петро Гурський. По кілька днів помагали Юрій Метулинський і д-р Ігор Махлай.

В команді табору цього року були: Віктор Ліщина — комендант; Оксана Метулинська — заступник; Анатолій і Катя Луценки — бунчужні; Наталка Притула й Наталка Сніг — писарі, кожна по одному тижні; Наталія Ємець виконувала функції медсестри і редактора „Таборових Вістей"; Розмарі Шиндлер — опікунка басейну; о. прот. Віталій Метулинський — капелян, та Іван Данильченко — організатор і головний відповідальний.

Іван Данильченко, довголітній голова ТОП-у на Канаду, зорганізував вже 16 одумівських таборів, між ними чотири кобазрські. Ця людина настільки любить українську молодь і організацію ОДУМ і настільки є гнучким, що і сорочку з плечей віддав би, тільки заради доброго успіху кобзарського табору.

Кажуть, що Центральний Комітет ОДУМ-у обіцяв Іванові Данильченкові золотий годинник аж після того, як він зорганізує 20-ий одумівський табір. Дай, Боже, дальшого доброго успіху добродієві Данильченкові, щоб заслужив на „золотого годинника" за працю в українській громаді, а тим часом нехай ці рядки із певним „символізмом" будуть йому як признання за довгі роки праці для української молоді.

В таборовій кухні з материнською любов'ю працювали: Катерина Щербань — відповідальна; Галина Володьченко, Ганна Чайковська, Євгенія Блощинська, Леонід й Ася Павлюки — на зміну по одному тижні; Гриць Гаврилюк і Віктор Юхименко були помічниками, та Галя Василів, яка не тільки привезла своїх дітей з самого Чикаґо на табір, але сама зголосилися працювати в кухні. Дай, Боже, більше таких добрих людей, які замість вакацій посвячують себе на два тижні в кухні для нашої молоді.

Цей табір відвідало чимало гостей, між ними диригент Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка маестро Григорій Китастий — почесний член ОДУМ-у, та Олексій Пошиваник — голова ЦК ОДУМ-у.

Маестро Євген Цюра

Одним із показників успіху кобзарських таборів є заключний концерт для батьків і гостей. Під диригентурою Євгена Цюри цілий ансамбль, коло 60-ти курсантів-бандуристів, перше виконав кілька пісень, присвячених жертвам Великого голоду в Україні 50 років тому. Далі програма різноманітна й весела. Пізніше по одній пісні диригували ансамблем Оксана Метулинська і Михайло Сердюк. Наступними були інструктори зі своїми окремими гуртками та індивідуальні виступи.

На кінець програми знову виступив цілий ансамбль, за що дістав оваційні оплески. Ансамбль був готовий співати і грати і на „біс" — і знову овація.

Успіх одумівських кобзарських таборів у Канаді не „впав з неба" і не стався завдяки одній чи другій особі. За ці чотири роки багато людей причинилося до цього успіху і гарної популярности. Кожна особа, хоч би і помічники в кухні чи опікун басейну, — кожний і кожна дали свій вклад для доброго успіху цих таборів. А найкраща рекляма — це слово самих таборовиків і їх приїзд до табору з року в рік.

Ось думки про цей табір юного бандуриста, який був учасником усіх чотирьох кобзарських таборів ОДУМ-у у Канаді: „Я пробув на оселі ‚Україна' на різних таборах вже цілий місяць і вже майже набридло було, але, коли почався Кобзарський табір, я з радістю залишився ще на два тижні. Я маю щодо цього табору і похвалу і нарікання, але назагал скажу, що тут робиться добра робота! Це є мій четвертий такий табір і я сподіваюся бути ще й на п'ятому і шостому, і..."

Маестро Євген Цюра описав табір такими словами: „Учасники цього курсу, віком від семи до 17-ти років, усі переповнені молодечою енергією, що випромінює довкола веселкою радости, сміху, безупинного з ранку до вечора руху. Утримати таку братію у фізичній та музичній дисципліні тяжко. Потрібно не абияких зусиль та виховничого хисту, щоб поставити табір на належну висоту — зі всіх сторін (...) Але бандура — наш чудовий інструмент. Вона була, є й буде органічно пов'язана з народом, у часи долі, в часи щасливі та в часи лихоліть і недолі нашого народу... Передаю низький уклін всім дорогим батькам та їх дітям — учасникам табору. Ви робите величаву роботу, зберігаючи та продовжуючи славу нашої бандури, а разом з тим — славу українського народу".

Ол. Пошиваник

Меморіяльна маніфестація...

(Закінчення зі ст. 2)

цевості знову. Цей раз слід подати їм специфічні деталі про вами плянований похід на Вашінгтон, включно з кількістю автобусів, автощо, та з кількістю людей, що їдуть з вашої місцевости;

6) під час цього ж телефонування запросіть представників 'медії' на пресову конференцію на точно визначений час, наприклад, рівно на годину чи півгодини перед вирушенням автобусів на Вашінгтон. На пресовій конференції матимете вже масу людей, прапори, плякати й транспаранти, і, якщо можливо, слід мати уцілілого очевидця Великого голоду, який чи яка дасть односторінкову летючку для 'медії' (летючку ви маєте заздалегідь перекласти, якщо цей опис голоду очевидця є писаний українською, а не англійською мовою). Це свідчення мусить включати короткий опис очевидця про жахіття Українського голокосту, що його він бачив на власні очі.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

Заснуло...

(Закінчення зі ст. 3)

чувань, закриває мрячним серпанком мереживо радужних мрій. Журавлиним шнурком відходять наші люди у вічність, відлітають від нас у вирій.

У понеділок, 8-го серпня, заснуло ще одне українське серце, відійшла від нас у кращі світи вірна дружина, добра мама і бабуня, зразкова християнка, свідома українка — Марія Остапяк.

Прийшла св.п. Марія на світ 77 років тому на зеленому галицькому Підгір'ї, де сонце найкраще світить, де чисті води Бистриці віддзеркалюють чарівну красу цієї країни, де одна Бистриця другу доганяє — Вільшаницю — Лисець. На тій землі до серця пригорнула і благословила доню Марійку її мати-страдниця, яка свої болі і сльози несла до стіп Зарваницької Богоматері. І від поцілунку матері велика любов зацвіла у серці любої дитини до Бога і України.

Довелося св. п. Марії жити на грані двох епох, коли здавалось, зорі заповідали новий світ, час великих сподівань, але натомість довелося зазнати гірких розчарувань і народної скорботи. І коли вдруге сунулась на Поділля червона навала, Марія Остапяк з родиною виїхала на Захід.

Здається, що це було вчора. Перед моїми очима табір переселенців в англійській зоні, у Гайденав, у Німеччині. Скромні таборові приміщення, дарований хліб — одначе, які соняшні, незабутні спомини! І пригадується сильветка покійної. Господь наділив її і гарним виглядом і великодушним серцем. Кожного вітала добрим словом і щирим усміхом. З таким усміхом заснула вона навіки. На її життєвому шляху не все світили зорі, але св.п. Марія вірила, що кого Бог любить, того часто досвідчає. Леліяла вона в душі надію, що ще побачить найстаршого сина. Невимовна туга за ним ржою насідала на її зболіле серце. І несеться вона через поле широке, через море глибоке, на Сибір неісходиму. „Зенку, Зенку, чи знаєш ти, кого ми нині похоронили?".

Не меншим горем була родинна трагедія її найстаршої доні Ярослави Козій, чоловіка якої фальшиво оскаржили ловці „коляборантів" на підставі совєтських свідчень... І з сумом доводиться сказати, що живемо в часах, коли правда згорблена попід тином ходить, а неправда стала правдувати.

І здається найбільше боліло Покійну те, що серед нас немає солідарности, як в інших народів, що її доня майже сама мусить плисти проти хвиль нелюдської злоби.

Померла світлої пам'яті Марія далеко від рідної України, де на широких степах буйнокрилий вітер віє, і не шумітимуть над її могилою верби українські, лиш канадське сонце золотим промінням огріє її могилу, а її рідні — муж Василь, діти, внуки і правнуки, камінь надгробний квітами заквітчають, з молитвою, щоб Господь життя і смерти - дав їй життя вічне.

Покійна залишила в глибокому смутку мужа Василя, синів — Зенона, Романа і Дмитра; доньок — Ярославу, Оксану, Ольгу та Любов, всіх з родинами, 16 внуків та чотирьох правнуків.

о. Мирослав Байрак

Помер...

(Закінчення зі ст. 3)

вуйками і шваґрами, що були абсольвентами УАГ, з самих початків діяльности Ділового Комітету для відзначення століття Української Академічної Гімназії у Львові включився у дружню співпрацю, жертвуючи гроші на ювілейний фонд і на видання ювілейних книг, присвячених нашій школі.

Згадуючи зворушливими словами пам'ять дорогого колеґи Антона, присутні молили Всевишнього, щоб прийняв його праведну душу у свої тереми, а нас усіх, його ровесників, що лишилися живими на цьому світі, кріпив своєю десницею аж до часу, коли й нам за Божим велінням доведеться піти в засвіти. Замість квітів на свіжу могилу складаю скромну пожертву 25 дол. на потреби Наукового Товариства ім. Шевченка в Ню Йорку

Іван Р. Костюк

ПОЛІЦІЯ В ЧИКАҐО арештувала багатого продавця реальностей, 38-річного Ричарда Обермена, за те, що він пропонував професійному вбивці один мільйон долярів, якщо він застрелить теперішнього посадника негритянина Геролда Вашінґтона. Після арешту стейтовий прокуратор Ричард М. Дейлі, найстарший син колишнього популярного і довголітнього посадника цього міста на протязі років, обвинуватив Обермена в намаганні вбивства офіційної особи. В розмові з кореспондентами Р. Дейлі заявив, що прокуратура має докази змови і Обермен може отримати 30 й більше років в'язниці, якщо йому буде доказана змова вбивства.

БЮРО ПЕРЕПИСУ НАСЕЛЕННЯ заявляє, що стейти Тексас і Фльорида скоро перевищать числом населення нюйоркський стейт. Це станеться мабуть ще до 2000 року, якщо мандрівка населення відбуватиметься дотеперішнім темпом. Ці ж самі джерела говорять, що Каліфорнія все ще залишається найбільш заселеним стейтом і атракційність цього стейту не зменшується. Тепер Каліфорнія нараховує 30,6 мільйонів населення.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки та огляди, повинні присилати разом з двома примірниками даного твору до редакції „Свободи" також адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

УКРАЇНСЬКІ СПОРТОВЦІ — ЧЕМПІОНАМИ СВІТУ І ЕВРОПИ

Легка атлетика

Звання чемпіона світу здобув український юнак з Одеси Геннадій Авдієнко (в російській вимові Авдеєнко) в скоку у висоту (2,32 м) в першому легкоатлетичному турнірі, що відбувся на початку серпня в Гельсінках, Фінляндія.

Геннадій, якому тепер 19 років, має добрі фізичні дані — ріст 202 см, вага 84 кг. Легкою атлетикою займається від 11 років, починаючи від дитячої юнацької спортової школи в Одесі. Тренером Геннадія є Борис Рабулець.

На цьому ж світовому чемпіонаті нагороду чемпіона світу здобув Сергій Бубка в скоку з жердиною (5,70 м). Сергій, якому в грудні сповниться 20 років, походить із спортової родини з Донецька; в минулому році він, виступаючи на чемпіонат СССР як юнак, здобув звання віцечемпіона.

Дві бронзові нагороди в цьому першому світовому чемпіонаті в легкій атлетиці здобула Марія Пінігина з Києва в бігу та штафеті 4 х 400 метрів. Надія Ралдугина з Симферополя здобула нагороду чемпіонки Европи в бігу на 1,500 метрів у дводенному чемпіонаті, що відбувся на стадіоні „Кристал Палас" в Лондоні, Англія.

Теніс

Дві золоті медалі першости Европи здобула Лариса Савченко зі Львова в чемпіонаті Европи, в якому змагалися тенісисти з дев'ятьох країн на кортах Лієлупе в Юрмалі, Латвія. Лариса була наймолодшою учасницею турніру, їй лише 17 років. В півфіналі Лариса елімінувала іншу відому українську тенісистку з Донецька Єлисеєнко. У фіналі Лариса перемогла росіянку Чернєєву вислідом 6:2; 6:3. У подвійній грі Л. Савченко разом з Чернєєвою перемогли у фіналі мадярських тенісисток Рожевальді та Фаґіяш.

Міжнародні шашки

Віцечемпіон світу в грі міжнародних шашків Вадим Вірний з Харкова у блискучому стилі здобув нагороду чемпіона Европи в турнірі, що відбувся в Девентері.

Плавання

Сергій Красюк з Києва, В. Ткаченко з Черкас і О. Марковський з Харкова здобули золоті медалі в штафетному плаванні в чемпіонатах Европи, що пройшли в Римі.

Не допустили збірної України до відбиванкового турніру

Дня 23-го серпня ц.р. розпочався в Одесі міжнародний відбиванковий турнір, в якому брали участь дві збірні СССР та збірна ЗСА, Японії, Польщі, Румунії, Чехо-Словаччини, Болгарії, Фінляндії і Куби. Замість збірної України, спортові совєтські „політруки" допустили до цього турніру тільки місцеву дружину з Одеси „Політехнік", з якої забрали кращих змагунів до збірної СССР. Очевидно, ослаблена дружина студентів не здобула успіху. В зустрічі з сильною репрезентацією Японії українські студенти програли 9:15, 5:15 і 4:15, та зі збірною Болгарії — 10:15, 13:15 і 11:15.

Після трьох днів турніру по чотири точки мали такі країни: СССР і збірна ЗСА в першій групі, Болгарія в другій групі — 6 точок.

Відбиванкові „лекції" для збірної СССР.

В кінці серпня ц.р. у Києві відбулися дві зустрічі жіночих збірних СССР і Китаю. В обидвох змаганнях перемогли китайки, які показали чудову гру. Як писав в рецензії відомий український знавець цього спорту Є. Карельський, „У тому, що половина поля гостей здавалася вужчою від реальних 81 квадратових метрів, винні не лише наші зв'язуючі. Просто китайки перекривали всі напрямки атак. Раз-у-раз на трибунах захоплювалися: 'Як це вони дістають такі м'ячі?' — Справді рятувалися й ті, яким до підлоги лишалися міліметри... У тім, аби грати на рівні з чемпіонками світу (тобто китайськими дівчатами), слід перевірити не один варіянт"...

„Дніпро" — лідер вищої ліги СССР.

„Дніпро" з Дніпропетровська зміцнило свою позицію лідера в показнику табелі гор вищої ліги Совєтського Союзу, здобувши дві важливі перемоги у себе вдома — 2:1 з київським „Динамо", і на виїзді в Москві з ЦСКА (Армія) вислідом 2:0. Після цих двох перемог „Дніпро має 37 точок, чотири більше від білоруських футболістів, минулорічних чемпіонів, які мають 33 точки.

Донецький „Шахтар", що недавно відбув кілька зустрічів в Китаї, має досі на своєму конті 29 точок і займає п'яте місце. „Чорноморець" з Одеси, який на початку сезону займав чолову позицію, опинився після 25-ти гор на восьмому місці з 28 точками. Київське „Динамо" з 27-ми точками займає дев'яте місце. Харківський „Металіст", маючи 23 точки, опинився на 12-му місці на усіх 18. Сезон продовжується.

(от)

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СОФІЯ ІВАНИК, член УНС Відд. 219-го ім. М. Грушевського в Нюарку, Н.Дж., померла 29-го березня 1983 р. на 89-му році життя. Нар. 19-го грудня 1893 року в Україні. Членом УНС стала в 1939 році. Залишила в смутку сина Василя, дочок: Анну Пфіценмаєр, Марію Кент і Роз Палма. Похорон відбувся 2-го квітня 1983 року на цвинтарі Евергрін в Елізабеті, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Мері Юров, секр.

РОБЕРТ ЛАЗОРЧИК, член УНС Відд. 489-го, помер 1-го квітня 1982 року на 56-му році життя. Нар. 1-го травня 1925 року в Джінвіллі, Па. Залишив у смутку дружину Френсис, дітей Сузен і Роберта, маму Сузен, брата Івана і сестру Гелен Сотак. Похорон відбувся 4-го квітня 1982 року на православному цвинтарі св. Івана Хрестителя в Несквеґонінг, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Микола Шпитко, секр.

ПАВЛИНА МАРКІВ, член УНС Відд. 430-го Т-ва „Дністер" у Філядельфії, померла 13-го травня 1983 року на 93-му році життя. Нар. 1891 року в Петрикові, Україна. Членом УНС стала в 1945 році. Залишила в смутку дочок Ольгу і Емму, брата Осипа, зятя Михайла, двох внуків і двох правнуків. Похорон відбувся 17-го серпня 1983 року на цвинтарі Св. Марії в Факс Чейсі, Філядельфія, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Іван Кігнинцький, секр.